

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 14.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 2 Oktober 1903.

Expedition: Vallgatan 11.

Pris: Helt 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitråd.

23:e Årg.

August Meissner.

Då man aftonen den 6 mars i år var med om att i Berns' salonger, öfverfulla af gäster den kvällen, fira August Meissners 70-årsdag, hvarvid den populäre dirigenten var föremål för mångfaldiga och rika hyllningar, kunde man väl icke tro att han upplefde sin sista födelsedag, om än på senare år sjukdomsfall stundom afbrutit hans verksamhet. Efter en veckas lidande af sin gamla hjärt-åkomma och lunginflammation träffades han dock af döden d. 13 sistl. september. Fyra dagar därefter vigdes hans stoft till grafvens ro å Norra kyrkogården vid tonerna af Meissnerska orkestern samt Wismar-Hansa-orkestern samt sång af Oscar Bergström, och tusentals personer, vänner till den älskade musikern och stockholmaren af ett par generationer, dem han tjusat med tonerna af sin orkester, följde honom till hans sista hvilorum.

För fyra år sedan, sista dagen i den månad som i år blef hans sista, firades äfven en fest i Berns' salong. Det var då Meissner firade sitt 30-årsjubileum som dirigent för orkestern i detta etablissemang, och denna tidning meddelade då hans porträtt jemte en biografisk skiss. Nu, vid hans fränfalle kunna vi ej underlåta att egnas honom en minnesruna och därvid äfven återgifva hans bild.

Dagmar Walle-Hansen.

August Meissner.

August Meissner, som äfven ägde förnamnen Herman Ernst Bernhard, föddes den 6 mars 1833 i Grabow (Mecklenburg-Schwerin). Han studerade 1847—54 vid musikskolan i Rostock, egnade sig hufvudsakligen åt violoncellspelet, hvari han sedan utvecklade sig under ledning af de utmärkta violoncellvirtuoserna Grütz-macher i Leipzig och Kummer i Dresden. Härefter var Meissner anställd som violoncellist i Königsberg, Göteborg (1855), London (vid Crystal Palace och Drurylane) samt vid Svenska teatern i Helsingfors (1860), där han äfven under fem år, från 1863, förstod kapellmästareplatsen. Härifrån ägde han flera intressanta och angenäma minnen, förvärfvade i umgänget och bekantskapen med en Pacius, Runeberg, Topelius m. fl. I egenskap af violoncellist hade han också minnen

af deltagande i kammarmusik med Joachim, Ole Bull, syskonen Neruda, Vieuxtemps, Laub, pianisterna Alex. Dreyschock, Door, Kullak m. fl. Men violoncellisten August Meissner har icke blott gjort sig känd som skicklig ensemblespelare utan äfven med erkänd framgång uppträdt som solist å sitt instrument. Han har därjämte framträdt med vokal- och instrumental-kompositioner.

År 1868 flyttade Meissner till Stockholm och tog anställning som violoncellist vid Josephson-Ahlgrenssons italienska opera å Mindre teatern. Året därpå tillträdde han kapellmästareplatsen i Berns' salong. Meissner, som redan i Helsingfors dirigerat en mängd symfonikonserter, anordnade 1872 med sin orkester i Berns' salong å söndagsmid-

dagarna "populära symfonikonsalter", hvilka fortgingo till 1878. På dessa sammanlagdt 62 matinéer fick vår musikaliska publik göra bekantskap med en mängd moderna och här förut okända orkesterverk af Liszt, Wagner, Volkmann, Rubinstein, Lachner, Berlioz, Massenet, Saint-Saëns m. fl.; äfven inhemska tonsättare representerades å dessa matinéer likasom den klassiska musiken, och allmänheten kände en stor saknad när de upphörde. Om äfven programmen till af-tonkonserterna i Berns' salong innehöll åtskilliga saker af värde jämte musik af lättare genre såsom marscher, dansmusik, potpourrier etc., så kunna konserterna med kafélif ej ställas i jämförelse med de nämnda matinéerna.

Såsom kapellmästare har Meissner nedlagt mycken flit i att arrangera musik för sin orkester och har dessutom skrivit flera humoristiska potpourrier som vunnit mycket bifall, såsom "Trögelins resa kring jorden", "Publikens favoritnummer vid sekelslutet" m. fl.

Sista gången August Meissner dirigerade hos Berns var då d. 1 sistl. augusti etablissementets 40 åriga tillvaro firades. Strax därefter gjorde han med sin orkester en utflykt till Sundsvall för att på denna stads Tivoli utföra sommarmusik. Det var hans första och sista gästspel. Hos Berns' hade han annars varit trogen sommar och vinter. Då han lämnade Sundsvall hade han redan börjat lida af den sjukdom som ändade hans verksamma lefnad.

Meissner blef 1875 invald till ledamot af Musikaliska akademien. Han var äfven innehafvare af medaljen "Litteris et artibus" och erhöi vid sitt 25-års-jubileum som dirigent hos Berns Vasaorden.

Med sin maka, född Backman från Göteborg, egde Meissner sonen Hjalmar, bekant såsom pianist och orkesterdirigent, musikdirektör och komponist.

Dagmar Walle-Hansen.

Vid midten af denna månad ha vi att vänta första konserterandet här af den norska pianovirtuos, hvars namn läses här ofvan och hvars porträtt med anledning af detta konsertbesök illustrerar första sidan.

Dagmar Walle-Hansen är född i Kristiania år 1871. Redan i sin tidigaste barndom röjde hon utpräglade musikaliska anlag och började vid sex år få undervisning i pianospelet af sin mor, som är musiklärarinna. Sedan studerade hon för Otto Winter-Hjelm och fru Agathe Backer-Gröndahl och begaf sig därpå till Wien 1890 för att fullkomna sin talang hos mästaren Leschetitzki.

År 1892 vände frök. Walle-Hansen åter till Kristiania, där hon då gaf sin första sjelfständiga konsert med orkester och blef erkänd för att intaga ett af de främsta rummen bland utfölvande norska konstnärer. Året därpå i februari uppträdde hon på inbjudan vid en af de filharmoniska konserterna i Strassburg och i november samma år i Kristiania Musikförening. År 1894 gaf hon i Berlin en konsert, hvarom kritiken yttrade sig sålunda: "Med en utomordentligt utvecklad teknik förenade den begåfvade unga konstnärinnan en betydlig kraft i anslaget, hvilken emellertid äfven i fortissimot aldrig är hård, och en finkänslig mjukhet i färgläggningen. Dessa egenskaper gjorde sig förträffligt gällande i kompositioner af Beethoven, Chopin och Schumann, medan hon i Liszts stora E-dur-polonäs utvecklade hela sin virtuosa glans." Samma år uppträdde hon första gången i Wien, då den berömda kritikern Edvard Hanslick yttrar om henne. "En ny pianistisk talang är fröken Dagmar Walle-Hansen. Den unga kraftiga norska damen råder öfver en väldig teknik; men det bästa är dock hennes anslag, kraftigt, friskt, klangfullt och äfven i fortissimot aldrig stötande." Vid en konsert i födelsestaden sistnämnda år lät hon höra sig i Beethovens Ess-dur-konsert. I den österrikiska huvudstaden gaf hon 1895 sin första sjelfständiga konsert med orkester under lifligt bifall af publiken och med stort erkännande af kritiken. Fröken Walle-Hansen har sedan tagit sin bostad i Wien, där hon utvecklar betydlig musikalisk verksamhet äfven såsom lärarinna. I den berömda Hellmesberger-kvartetten har hon sålunda medverkat såsom pianist. Efter en hennes konsert här 1900 omtalas hon såsom "exercitiemästarinna" hos professor Leschetitzki. I Neue Musikzeitung 1898 finna vi ett porträtt af konstnärinnan jemte en karakteristik, hvari det heter att "hennes spel utmärker sig för en rent af manlig kraft och besitter därjemte det kyliga allvar, som ofta är skandinaverna eget. Ingenting af nervöst koketteri, inga hysteriska klavérkonster! Därtill högt utvecklad teknik, ovanlig uthållighet, ofelbart minne. Stark rytmisk impuls ger allt lif." I denna uppsats heter det dock vidare om henne, att hennes musik "tyckes mer vara en tankens än känslans förmedlarinna". På de fem år som sedan dess förflutit torde fröken Walle-Hansens talang ytterligare ha fullkomnats i mångsidig konstnärighet, och det skall säkert i vår musikvärld väcka intresse att få göra bekantskap med en konstnärinna af denna rang, bördig från det norska brödralandet.

Hur skall man lära musik?

Tankar af en praktisk pedagog.

Under denna rubrik finner man i senaste häftet af »Zeitschrift der internationalen Musikgesellschaft» en uppsats af en romersk musiker, Spiro-Rembro, ur hvilken artikel vi här göra några, såsom oss synes, beaktansvärda utdrag med ett ock annat tillägg för egen del. I sin helhet är uppsatsen för vidlyftig att anföras; ett och annat däri är också af mindre vikt och värde.

I musiken, säger förf., ligger den ömtåligaste punkten icke i bristen på vetande, utan än mer i den moraliska uppfattningen af saken. Läraren sträfvade efter att åstadkomma en viss yttre säkerhet och polityr men träder sällan närmare den verkligt viktiga uppgiften. I nio fall af tio är det icke brist på vetande som fattas utan på känsla för att ändamålsenligt sköta handtverket; saken tages alltför lätt.

Hvar och en allvarligt tänkande och kännande musiker önskar sig, när han hör ett stycke utföras, att detta stycke har lif; att man icke blott hör några mer och mindre väl löpande toner utan ock finner någon uppfattning; själ, temperament, färg. Nu är det visserligen naturligt att en ung lärjunge, äfven af de bättre, icke besitter någon individualitet; tvärtom, högst en på hundrade är verkligt begåfvad; och sådana saker som eldighet, temperament, själfullhet och uppfattning i verklig mening kan egentligen icke bibringas, men en viss uttrycksfullhet kan hvar och en inläras. Så bör man upplysa om hvad forte, piano, crescendo etc. verkligen betyder och hur viktiga sådana nyanser äro i och för sig och i sammanhang med det hela. Ett riktigt användande af pedalen är en viktig lärdom, men många lärare låta eleven använda denna långt innan de kunna sköta densamma. Om de harmoniska betingelserna därför ha de ej begrepp i början af undervisningen. Om de tematiska motivens form och vikt ha de ej heller något begrepp, ingen aning om hvilka ställen i en takt eller stycke det är af vikt att betona.

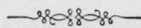
Ett fel vid undervisningen, som man finner vanligt, är att man låter lärjungar spela med armen i stället för med fingrarna, att handledsrörelsen försummas så hos piano- som violinspelaren. Korrekt ställning på kroppen, speciellt handen, är af största vikt och måste genast vid undervisningens begynnelse beifras, innan ovana i det hånseendet inrotas. Handen på den pianospelande måste löpa i jemn, med klaviaturen parallel gång vid utförandet af en skala. Men i de flesta fall får man se eleven spela med raka, styfva fingrar och vid undersättning af tummen vrida på handen genom en armrörelse som för armbågen från sidan utåt. Denna armrörelse förvrider och förtynger spelet totalt samt

hindrar tonernas samband vid tummens underläggning; regeln härvidlag är: håll armen stilla utan vridning, fingrarna ledigt krökta öfver tangenterna, så att tummen vinklad kan föras under dem och träffa sin tangent utan handens lyftning ifrån klaviaturen. En viktig öfning är också den som afser korrekt öfver- och underläggning af ett finger, i all synnerhet tummens underläggning. I afseende på de för tekniken nödiga fingeröfningarna böra sådana ej vid någon lektion försummas. För vinnande af herraväldet öfver fingrarna i alla förekommande rörelser fordras rundlig tid, år efter år. Emellertid få de icke vid hvarje lektion taga allt för mycken tid, åstadkommande andlig och lekamlig trötthet. Ett önskemål är att få en systematisk öfningsbok med koncentreradt, fullt tillräckligt och ändamålsenligt förråd af sådana öfningar; många af de öfningssamlingar man nu använder ha onödigt utförliga och tröttande öfningar.

Notläsandet är också en viktig sak, och notkännedom, beträffande såväl bas som diskant, kan praktiskt inläras vid de första lektionerna. Likaså kan straxt i början skalorna och tonarterna inläras efter bibringande af kunskap om kors och be'n samt intervallernas bildning af olika tonsteg, hvartill säkerhet i träffande af hela och halva sådana lätt leder. En sådan praktisk uppställning af öfningar gäller såsom behof för inlärande af hvarje instruments behandling. Ett annat viktigt kapital ifråga om musikundervisning är det som handlar om takten. Takt-sinnet är hos somliga barn medfött och högt utbildadt, hos andra åter ganska svagt. Det är ett tungt arbete att hos de sistnämnda uppodla det och hos somliga rent af omöjligt. Lifliga barn kunna ega taktinne men ge sig ej ro att hålla jemn räkning af takt-delarna, genom utdragning af lika tids-längd. Särskild öfning vid sidan af spelet eller särskilda taktöfningar äro att i sådana fall rekommendera. Eleven bör naturligtvis räkna takten högt till en början, sedan tyst för sig själf, så att icke det blir en ovana att ej kunna spela utan att räkna högt. Användande af metronomen kan också vara en hjälp för taktöfningen. — Vanliga fel, hvilka vi tro alltför litet beifras, äro att eleven under spelet hackar om toner och ackord, att somliga lättare saker påskyndas, svårare fördröjas och att uppehåll göras vid taktstrecken, fel som naturligtvis störa takt, jemnhet och sammanhang i spelet. Omhackning blir lätt en ovana, som måste förekommas; fördröjning af svårare ställen undvikas genom särskild öfning af dem tills de störande svårigheterna öfvervunnits; för dröjsmålet vid taktstrecken är korrektivet det, att under lugn handföring öga och tanke riktas på en följande takt innan man slutar den som spelas. Erfarenheten intygar att genom pekning af läraren öfver-

gången från en takt till en annan underlättas, men det är gifvet, att lärjungen själf, utan sådan fingervisning, bör vänjas vid säkerhet att öfvergå från en takt till en annan. Man har satt i fråga att afskaffa de notläsningen hindrande, stycket söndrande taktstrecken. Detta torde svårligen kunna åstadkommas. Men skulle man icke kunna placera taktstrecken mellan diskantens och basens liniesystemer, så att dessa icke skäras af dem? Det kanske i pedagogiskt syfte vore ett försök att göra. En för lärjungen vägledande sak må också påpekas, den nämligen att före ett styckes början påvisa taktens innehåll med dess särskilda taktdelar, olika notvärden, pauser, punkteringar, staccato etc. — åtminstone i början af stycket eller där stora svårigheter förekomma. En viktig sak, som hvarje god pedagog iakt-tager, är att välja undervisningsmaterial som lämpar sig för elevens utvecklingsstadium. Det är galet att låta eleven spela sådant, som han omöjligen kan utföra med det uttryck, i det tempo som stycket fordrar. Man hörde en gång yttras af en moder: "Mitt barn håller ännu på att spela lätta saker, såsom Mozarts sonater." En stympare skall väl kunna säga att "Mozart är lätt", emedan han ej fordrar sådan fingerfärdighet som t. ex. Liszt, men i själfva verket är saken den, att endast betydande konstnärer kunna spela Mozart rätt och göra passagera i hans verk så lätta och jemna som de böra vara.

Det är hufvudsakligen om pianomusiken, såsom mest odlad, vi här talat. Ett må tilläggas, att det för elever, äfven på tidigare stadium, är nyttigt att få höra god och väl utförd musik såväl till ledning och lär-dom, som för att väcka intresse för tonkonsten och dess utöfning.

Musikpressen.

På Wilh. Hansens musikförlag, Köpenhamn & Leipzig, har utkommit:

För piano, två händer:

Schytte, Ludvig: "*Piazza del Popolo*", kleine italienische suite, op. 110. N:o 1. Serenade. 2 Romance. 3. Barcarole. 4. Tarantella.

Ludvig Schytte är ett namn som har god klang i musikvärlden, särskildt i fråga om pedagogisk musik, etyder, sonater etc., men äfven på salongsmusikens fält rör han sig med smak och elegans. Melodisk och rytmisk uppfinning eger han i hög grad och han förstärker att väcka intresse med klangskön musik, harmoniskt fängslande utan affektation och öronslitande dissonanser. I Tyskland äro hans kompositioner också mycket värderade. De här i fråga varande ny-

heterna vittna ock om ofvannämnda egenskaper hos tonsättaren. De äro af medelsvår beskaffenhet med hänseende till utförandet, och den flestades utsatta fingringsättningen tyckes antyda att de äro ämnade eller användbara för elever. Såsom vanligt med danska musikalier finner man icke något pris utsatt på de fyra häften men att döma efter omfånget, 4 notsidor, torde priset för hvarje uppgå till 1 krona eller något mera.

Litteratur.

På Abr. Lundquists (Georg Abr:son Lundquists) förlag har utkommit:

Bergenson, Aron: *Musiklära*. Pris kr. 1: 50.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. IV. Heft. 12. Sept. 1903.

Musikläran af A. Bergenson, lärare i harmoni vid vårt musikkonservatorium, är en bok om 95 sidor. I ett förord yttrar författaren följande: "Föreliggande arbete afser att vara en så vidt möjligt praktisk lärobok i de första till musiken hörande grunderna, innan ännu studiet af harmoniläran lämpligen kan begynna. Den vill tjäna till ledning och hjälp för musikstuderande i allmänhet, för inträdessökande till Kungl. Musikkonservatorium, äfvenså — måhända med något modifierad kurs — till bruk i skolor, i hvilka ett grundläggande musikaliskt vetande är af nöden. Af stor vikt är att de i boken förekommande praktiska uppgifterna noggrant inöfvas och ofta repeteras, tills fullständig säkerhet vunnits." Sådan öfning rör t. ex. skalors bildning efter stamskalan, frasering, intervallbildning, tonträffning etc. Bokens kapitel afhandla i hufvudsak sålunda: Tonsystemet, Notskriften, Klaverna, Tonsteg, Skala, Tonvärde, Rytm (Takt, accent, tempo), Förkortningar, Prydnadsnoter, Intervaller, med hvilket sista kapitel gränsen till harmoniläran beträdes. Praktiskt taget skulle här ett bihang om grundackorden, åtminstone treklängen och dess omvändningar (motsvarande 20:de kapitlet i Lobes katekes), icke ha varit ur vägen såsom viktiga för uppfattningen af tonarternas karaktär. Boken slutar med ett vägledande register öfver i densamma förekommande konstord etc.

Det sist utkomna häftet af den tyska tidskriften har följande innehåll: Assia Spiro-Rombro (Rom): Wie soll man Musik lehren? — Edv. Reuss (Altenberg): Über Busoni's Ausgaben und Bearbeitungen Bach'scher Werke. — Nic. Findeisen: Das Musikleben in Russland — A. Mayer-Reinach (Ber-

lin): Zur Einstudierung des Nibelungen-ringes im Münchener Prinz-regenten-Theater. — Musikberichte, Notizen etc.

Från scenen och konsert-salen.

Kgl. teatern. Sept. 16. Saint-Saëns: *Simson och Delila* — 18 MOZART: *Don Juan* (Donna Elvira, donna Anna, Zerlina: fru Östberg, frökn. Lykseth, Svärdröm; Don Juan, guvernören, Leporello, Mazetto: hrr Forsell, Söndergren, Stiebel, Mandahl). 19 BELLINI: *Norma* (Norma, Adalgisa, Clotilda: fru Östberg, frökn. Lykseth, Edström; Pollion, Orovistos, Flavio: hrr Nyblom, Lundquist, Ericson). — 20 DONIZETTI: *Regementets dotter*; *Skuggbalett*. — 22 MOZART: *Trollflöjten*. — 23 MEYERBEER: *Profeten* (Fides, Bertha: fru Jungstedt, Lindberg; Johan af Leyden, greve Oberthal: hrr Ödmann, Strömberg; Jonas, Zacharias, Mathisen: hrr Nyblom, Söndergren, Söderman). — 24 THOMAS: *Mignon* (Mignon: fröken Svärdröm). — 25 DONIZETTI: *Leonora*. — 26 MOZART: *Figaros bröllop*. — 27 ADAM: *Konung för en dag* (Nemea, Zelida: fru Hellström, frökn. Svärdröm). — 28 Festkonsert af sängsällskapet O. D. — 29 W. STENHAMMAR: *Gillet på Solhaug*.

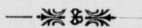
Vasa-teatern. Sept. 15, 17, 18—22. SUPPÉ: *Donna Juanita*. — 16 HERVÉ: *Lilla Helgonet*. — 20, 27 *Värmländingarna* (matiné) — 23—30 JOH. STRAUSS: *Läderlappen* (Rosalia, Prins Orloffsky, Adèle: frökn. Keyser, Kolthoff, Hamberg; Eisenstein, Alfred, Frank, doktor Falke, doktor Blind: hrr Adami, Schücker, Ringvall, Bergström, Henning).

Några nya rollbesättningar äro att anföras i fråga om operans verksamhet. Så har frökn. Lykseth haft en ny roll som donna Anna i "Don Juan", fröken Svärdröm första gången framträtt såsom Regementets dotter, fru Jungstedt likaledes såsom Fides och hr Strömberg som Oberthal i "Profeten". Denne likasom hr Stiebel stå ej vidare på programmen som debutanter, hvadan de nu måtte ha fått engagement vid teatern. Fröken Svärdröm vann såsom Marie i Regementets dotter mycket bifall, hvori konung Oscar, som bevisade föreställningen, och Kristina Nilsson på första raden deltog rätt lifligt. Rollen fick en kanske väl ungdomlig framställning, som lät de allvarliga pointerna framträda mindre uttrycksfullt. Lifligheten i spelet och godt utförande af det vokala partiet verkade emellertid anslående. Utom denna opera illustrerades äfven "Simson och Delila" samt "Don Juan" af Kristina Nilssons närvaro i salongen, och den berömda sångerskan lär ha mycket prisat fru Östbergs framställning af Elvira i sistnämnda opera.

En stor festlighet på kgl. teatern var den konsert, hvarmed O.D.-sångarne afslöt sitt 50-års-jubileum d. 27 september. Salongen var naturligtvis fylld af en animerad, till en del festklädd, publik och i hoflogen såg man enke-

hertiginnan af Dalarne, prins Eugen och en af kronprinsens söner. Sångnumren utfördes dels af den stora, ett par hundra man starka, O. D.-kören af gamla och unga O. D.-ister, dels af den vanliga mindre kören, bekant från sällskapets årskonserter härstädes, samt dels ock af en elitkvartett. En nyhet var den kantat, "Sången", som med ord af Dan. Fallström komponerats för jubileet af sällskapets dirigent, dir.-musices Ivar Hedenblad, hvilken naturligtvis dirigerade hela konserten. Kantaten är i många delar lyckad med anslående melodiska satser och verksam instrumentering. Den är skriven för soli, manskör och orkester; solopartierna innehades af operasångarne Ödmann och Lundquist samt hr Salomon Smith. Glanspunkten i kantaten, hvars egenskaper vi nu ej i detalj kunna framhålla, var ett tenorsolo, briljant sjunget af hr Ödmann. Konserten började med hofkapellet utförande af Ouvertyren till "Den stumma" (spelad såsom inledningsnummer vid O. D:s första konsert 1855 och vid dess 25-årsfest 1878). Ett annat instrumentalnummer, som utfördes, var ett orkester-"Intermezzo" af Ruben Liljefors, en liflig, väl instrumenterad komposition. Körerna började (O. D.-sången "Hör, I Orfei drängar!" oberäknad) med den stora körens utförande af "Vårt Land" af J. A. Josephson (sällskapets ledare 1854—1880) samt "Hör oss Svea", vid hvars uppstämmande hela publiken reste sig från sina platser. Vidare sjöngos Södermans "Sjung, sjung!" Lange-Müllers "Serenade", "Tröst" af Merikanto, "Vårsång" af G***** (prins Gustaf), "Stämning" af W. Peterson-Berger och "Kan det tröste" af H. Kjerulf med hr Lundquists kända vackra framförande af solot, hvarför ock sången bisserades. Till slut sjöng hela kören tre körer ur Sofokles "Antigone" med Mendelsohns musik, börjande med introduktionen för orkester. Extra sjöngs till slut "Stå stark!" efter det rika bifallet vid konsertens slut.

Vasateatern, som genom god rollfördelning gjort lycka med Strauss' "Läderlappen" — som bekant uppförd i Tyskland någon gång på de stora hofteatrarna — har med september flyttat operettverksamheten från Vasa-teatern till Stora teatern i Göteborg. I "Läderlappen" har en af hufvudrollerna innehaft af fröken Hamberg, som sålunda åter blifvit engagerad som medlem i hr Ranfts operettsällskap.

Det fordras mer ande för att frambringa det enkla i tonkonsten, än allt hvad förståndet mäktar sammansätta.
Novalis.

Pindaros och Teoxenos

Sonett
af

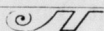
AUGUST VON PLATEN.
Fri översättning af Anteros.

O, att, då jag dör, som stjärnor klara
Få snabbt och omedvetet stockna ut.
O, att Tanatos en gång möta få
Som sagan oss om Pindaros förtäljer.

Jag vill ju ej i lefnad eller diktning
Den oupphinneliga söka uppnå.
Jag måtte blott i döden honom likna.
Dock, hör nu på den skönaste af sagor!

Uti teatern satt han, rörd af sången,
Och hade så, trött som han var, sin kind
Uppå sin sköna älsklings knä lagt neder.

Sedan körernas melodi förklingat,
Vill nu ynglingen honom återväcka.
Dock se — till gudarne hans själ gått hem.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kongl. teatern. Vid midten af månaden har man att emotse det intressväckande gästspel, som fru Aché-Renvall då begynner. Dessförinnan torde operans första nyhet, Tschai-kowskys 3 akts-opera "Eugen Onegin" komma att gifvas. Denna opera med text efter en berättelse af Pusckin, förskifver sig från 1879. Vid operans nästa symfonikonsert kommer den världsberömda, här välbekanta, piano-virtuosen fru Carreno att medverka. Fru Carrenos första uppträdande här egde rum 1891 i mars, hon har redan konserterat här utan orkester 1893, 1896 och senast 1900 i januari i Musikaliska akademien. — Operans abonnemangsaftnar taga sin början den 14 okt. Abonnemanget omfattar, såsom i följ, 30 föreställningar med onsdagen som ordinarie abonnemangsdag.

Musikaliska akademien hade den 17 sept. under ordförandeskap af vice preses, justitierådet K. Silverstolpe, ordinarie månadssammankomst. Sedan vice preses inför akademien anmält att dess ledamot, kapellmästare August Meissner, med döden afgått, företogs till behandling de särskilda ärenden, hvilka sedan senaste sammankomsten inkommit. Till den genom prof. C. J. Lindbergs afskedstagande lediga befattningen såsom lärare i violinspelning vid musikkonservatorium utsågs konsertmästare Lara Zetterqvist. Från tonsättaren Edvard Grieg hade ingått tack-samhetsskrivelse med anledning af den adress som akademien vid hans sextio-årsdag den 15 sistlidne juni till honom aflåtit. Akademien har kungjort ett Jen-

ny Linds-stipendium af 3,000 kr. för 1904 ledigt till ansökan inom 30 dagar eller före den 18 instundande oktober. Ansökningar skola åtföljas af fräjdbevis jemte handlingar, hvarmed sökanden önskar styrka sin kompetens. Till lärare vid operaskolan i scenisk framställning utsågs regissören vid Operan August Lindberg.

Willy Burmester ger sin 2:a konsert i Musikakademien d. 8 d:s. Genom sitt utomordentliga tekniska mästarskap och smakfulla spel vann han stor succés på första konserten och den medföljande pianisten, hr Voss, vann också mycket bifall för sitt utmärkta ackompagnement och spel i solonummer. Vi skola sedan närmare omnämna detta konserterande.

»**Orfei Drängar**», den bekanta upsaliensiska studentkören, firade nyligen med stor tillslutning af gamla och unga medlemmar från alla landsändar festligt och gladt sitt 50 års-jubileum, sin halfsekkellånga tillvaro. Ordförande vid festligheterna var professor Erdmann, dirigent dir. mus. Ivar Hedenblad. Samlingen skedde i Upsala fredagen d. 25 september, då sångrepetitionerna togo sin början på Gillet. Följande dags repetition på eftermiddagen afslöts med en af damer bevisad supé och dans. Söndagen d. 27 kl. 2,15 efterm. gafs festkonsert i universitetshusets aula och dagen därpå aftonkonsert å kgl. teatern i Stockholm, hvarom nämnes å annat ställe i detta nummer. O. D.-festerna afslöts här med afskedskollation å restaurang Runans festvåning. Det kamratliga samlivet under festdagarna var ytterst animeradt. Skåltal på vers och prosa, solo- och körsång höjde stämningen. Under festen sändes helsningstelegram till konungen och kronprinsen, hvilka ytterst vänligt besvarade desamma. Konungens telegram lydde: »Särdeles tacksam för edert telegram, lyckönskar jag uppriktigt O. D. till 50-åriga högtidsdagen. Kära minnen från yngre dagar knyta mig till edert samfund och dess musikaliska lif. Men äfven oberoende häraf erkänner jag med största glädje allt hvad O. D. gjort för den svenska sången och bidragit till dess välförtjänta rykte. Mätte O. D. allt framgent lika hedrande och lyckligt verka i samma syfte.»

Kronprinsens svar hade följande lydelse: »Med hjärtligt tack för telegrammet sänder jag O. D. mina varmaste lyckönskningar till 50 års-festen samt särskilda hälsningar till de sångarbröder, hvilka på min Uppsalatid deltog i O. D:s arbeten. Minnet af denna kära tid skall aldrig förblekna.»

Enligt en med anledning af jubileet utkommen matrikel med porträtt räknar O. D.-sällskapet sedan stiftelsen omkr. 700 medlemmar, hvaraf dock omkr. 200 gått ur tiden.

Konsertföreningen ämnar äfven in-
nevarande spelår gifva sex orkester-
abonnemangskonsorter med konsert-
mästaren hr Tor Aulin som dirigent. De tre första konserterna komma att äga rum tisdagarne den 6 oktober, 10 november och 15 december; dagarne för de tre öfriga konserterna komma längre fram att närmare bestämmas.

Bland tonverk, ämnade att uppföras, äro symfonier, suite, uvertyrer samt mindre instrumental- och vokalkonserter af Bach, Händel, Haydn, Mozart, Beethoven, Brahms, Berlioz, Liszt, Wagner, Frank, Bruckner, Sibelius, Grieg, Elgar, Järnefelt, Lange-Müller, Berwald, Sjögren, Valentin, Peterson-Berger, Stenhammar, Morales m. fl.

Af här okända tonsättare introducerar konsertföreningen den på utländska konsertprogram ofta förekommande engelsmannen Edward Elgar. På en af konserterna kommer bl. a. att upptagas Wilh. Stenhammars i sommar fullbordade symfoni.

Musikföreningen har, fortfarande under professor Nerudas dirigentskap, börjat sin verksamheten för säsongen med repetition å programmet till sin första abonnemangskonsert, ämnad att gifvas i slutet af november. Denna konsert kommer att ägnas åt det öfverallt inom den musikaliska världen i år firade hundraårsminnet af Berlioz' födelse, i det föreningens då ämnar framföra hans härstädes aldrig utförda »Requiem», ett både hvad kör och orkester beträffar synnerligt omfattande verk.

Som vanligt kommer Musikföreningen att under arbetsåret gifva tre abonnemangskonsorter, och kommer å andra konserten att som hufvudnummer utföras Heises »Törnerose» (»Prinsessan Törnros») samt å den sista ännu en nyhet af stort intresse, den unge italienske tonsättaren Enrico Bossis »Canticum Canticorum», till text ur »Höga visan», hvilket verk under senaste säsongen utgjorde de stora kontinentala konsertinsti utens förnämsta vokala nyhet.

Filharmoniska sällskapet i Stockholm hade den 21 sept. sammanträde för att taga sällskapets ställning i öfvervägande, och därvid beslöts, att sällskapet skulle upplösas, då dess organisation och existensvillkor för närvarande ej äro nog gynnsamma för ett ostördt och framgångsrikt arbete. Till sällskapets ordförande sedan 16 år tillbaka, öfverintendenten A. Burén, hemburos varma uttryck af medlemmarnas tacksamhet för allt, hvad han under denna långa tid verkat till sällskapets bästa, och den afgångne ordföranden tog under rörelse farväl.

Då det emellertid bland de talrikt församlade medlemmarna yppade sig en liflig öfvertygelse om önskvärdheten af att fortfarande hålla tillsam-

mans och med dessa goda sångkrafter arbeta i den högre vokalmusikens tjänst, tillsattes en kommitté med uppdrag att så vidt möjligt förbereda bildandet af ett nytt sångsällskap med liknande syfte och fotadt på tillräckligt säkra grundvalar.

Aulinska kvartetten, som nu i 17 år — den längsta tid utan afbrott någon stråkkvartett existerat här i landet — gifvit offentliga kammarmusiksoaréer i hufvudstaden, ämnar äfven under denna säsong fortsätta därmed. På grund af den mängd konsorter, som redan äro bestämda till den närmaste tiden, kommer kvartettens verksamhet icke att taga sin början förrän i medio af november, och är första soaren bestämd äga rum måndagen den 16 i nämnda månad, dock under bestämd förutsättning att ett visst antal abonnenter anteckna sig. I motsatt fall måste kvartetten upphöra med sin verksamhet i Stockholm och uteslutande ägna sina krafter åt landsorten, där redan nu konsorter tryggats genom abonnemang i Uppsala, Västerås m. fl. städer.

Bland nyheter, kvartetten har för afsikt att här uppföra, äro kammarmusikverk af Cesar Frank, Richard Strauss, Max Reger, Anton Bruckner och Alex. Borodin.

Såväl dagar som programmen i sin helhet komma snarast att offentliggöras. Kvartettens medlemmar äro desamma som förut: Tor Aulin, Chr. Sandqvist, Axel Bergström, Wilhelm Stenhammar och Carl Lindhe, hvilken senare nu återinträder i kvartetten som violoncellist,

Kristina Nilsson, grefvinna de Casa Miranda, gjorde under sin vistelse här i hufvudstaden ett besök på Musikhistoriska museet, hvarvid hon till detta öfverlemnade några musikinstrument af synnerligen stort intresse. Den värdefulla gåfvan består af två små »pochetter» (dansmästarefioler från 1600-talet) i violinfason, af hvilka den ena, som har inläggningar af olika träslag, utom de vanliga 4 melodisträngarna har lika många medljudande understrängar, likasom på en »viola d'amore»; vidare en pochette som endast är 26 centim. lång, i den för detta instrument typiska kolf-formen, samt en s. k. »epinett», ett slags ligande cittra, som företrädesvis brukade användas på Vogeserbergen. Därjemte lofvade grefinnan, hvilken, som bekant, förut vid olika tillfällen gynnat Musikhistoriska museet, att, på anhållan af museets föreståndare, lemnas några porträtt af sig sjelf.

Vår berömda landsmaninna lemnade Stockholm den 20 september. En af henne tillämnad resa åt Norrland och Norge blef i följd af det regniga vädret inställd och hon återvände till sitt småländska sommarresidens Gårdsby för att sedan styra kosan till Paris.

Mazèrska kvartettsällskapet har genom hr Magnus Davidsons fränfalle förlorat en mångårig, nitisk och sympatisk ordförande och därtill en musikalisk förmåga, alldenstund hr Davidson var en skicklig violinist, hvilken ofta skötte första violinen i kvartetten. Ett vackert minne lemna han efter sig i sällskapet äfven genom en donation i sitt testamente, uppgående till 5,000 kronor. En minnesfest öfver den aflidne kommer under närmaste tiden att af sällskapet föranstaltas.

Populära vokalkonserter gifvas under denna säsong i K. F. U. M:s lokal hvarje tisdag. Arrangör är sångläraren Karl Nygren. Den första, äfven omfattande instrumentalnummer, har redan egt rum, den 29 september.

Den Sjögrenska konsertturnéen. Tonsättaren Emil Sjögren, violinisten Sven Kjällström och sångaren Nils Strandberg har börjat en konsertturné med Norrköping som närmaste mål. Programmet upptager såväl kompositioner af Sjögren som af andra tonsättare. Efter turnéens slut afreser hr Sjögren till Paris för att där arbeta på ett större musikverk.

Förlofning har nyligen ingåtts mellan operasångerskan fröken Astrid Hesse, dotter till fotografen Hesse från Gefle, samt operasångaren Richard Strandberg.

Göteborg. Ranfts operettsällskap har från d. 2 okt. med "Donna Juanita" börjat sin höstsejour på Stora teatern. I Trädgårdsföreningens konsertsal har under september konserterats af Fridolf Lundbergs orkester jemte uppträdande af gluntsångarna Gustaf Wennman och Otto Edberg.

Söderhamn. Konsert gafs här den 15 sept. å rådhusalongen af violinisten Sven Kjellström och pianisten Alfred Roth.

Svensk musik i London. Den i London bosatte svenske violinisten Fredrik Frederiksen verkar ifrigt för framförandet af nyare skandinavisk, speciellt svensk musik i engelska kretsar. Att han gör det med framgång, därom vittna de loford som Londonpressen skänker såväl hans program som hans talangfulla violinspel. Den stora musiktidskriften The London musical courier recenserar ganska utförligt hans senaste skandinaviska konsert i somras, hvarvid han jämte den svenske pianisten Alfred Roth utförde Peterson-Bergers violinsonat i E-moll. Om detta verk yttrar tidskriften:

"En ny komposition, i strikt sonatform, men skriven med frihet och käckhet, från W. Peterson-Bergers penna, framfördes för första gången. Det är ett verk af stor förtjänst, med en fin första sats, börjande med ett

vackert recitativ för violin ensam — hvilket sedan återvänder i sista satsen — och efterföljd af ett mildt och melodiskt andra tema och flera ypperligt utarbetade episoder; det blef också mycket väl mottaget."

De öfriga komponistnamnen på programmet voro Grieg, Sinding, Kjerulf och Gade. Hr Frederiksen har för afsikt att i vinter besöka Stockholm på en konsertturné.

Fru Ellen Gulbranson, f. Nordgren, vår särskildt i Tyskland så berömda och uppburna landsmaninna, kommer att biträda vid Wagner-festspelen i Bayreuth äfven nästa år.

En upptäckt diva? En fabriksflicka från Malmö, Anna Larsson, lär, enligt Skånetidningarne, vara i besittning af en fenomenal sångröst. Den blifvande divan, som flyttat öfver till Helsingborg med sin konst, bebådas en lysande karriär af den kritik och publik, som varit vittne till hennes prestationer i några sydsvenska städer.

Ortgruppen Malmö i det stora internationella musiksällskapet, till hvars bildande initiativet för ett par år sedan utgick från Berlin, omnämnes i sällskapets tidskrift som innehåller följande notis: Sydsvenska medlemmarna af internationella musiksällskapet ha beslutat att förena sig till en ortgrupp i Malmö. Ordföranden i den nya ortgruppen är fabrikant C. Claudius, sekreterare musikschriftställaren Tobias Norlind och kassör domkyrkokapellmästaren dr Preben Nodermann.

Andreas Hallén har under sommar-månaderna, hvilka han tillbringat i Torekow, komponerat två vishäften. Det ena häftet är skrifvet för baryton och orkester och innehåller bl. a. en bacchanal; det andra innehåller visor för mezzosopran med stråkorkester och harpa eller luta.

F. n. skrifer han på en hyllningshymn för stor orkester, som delvis är byggd på sydsvenska motiv.

Henri Marteau kommer att under oktober månad företaga en konsertturné i Sverige under medverkan af pianisten hr. Max Behrens, hvarvid förutom Stockholm, följande städer komma att besökas: Lund, Helsingborg, Kristianstad, Karlskrona, Växjö, Jönköping, Norrköping, Linköping, Uppsala, Gäfle, Falun, Sundsvall, Örebro, Göteborg, Karlstad, Kristinehamn, Nyköping och Malmö.

Från våra grannland.

Kristiania. Sept. 15—30. Nationalteatern har fortfarande uppfört "Stor-Klas och Lill-Klas" samt börjat gifva "Gamla Heidelberg". Herr de Wahls gästspel har fortsatt. Fahlströms teater har också fortsatt med »Der

var en gang . . ." jemte uppförande af rent dramatiska pjäser. — Eu mängd konserter ha gifvits under senare hälften af september. Den 17 gafs konsert af "Brüsseler-stråkkvartetten," då programmet upptog: 1 Schumann: Stråkkvartett op. 41 n:o 3 (A dur); 2 Boccherini: Andante och Allegro för violoncell (hr Gaillard); 3 Beethoven: Stråkkvartett op. 59 n:o 3 (C dur). Kvartetten gaf en 2:a konsert den 22 sept., då den lät höra: 1 Alex. Glazounow: Stråkkvartett op. 64; 2. Max Bruch: Adagio, op. 57 för violin (hr Schörg); 3. Mozart: Stråkkvartett n:o 12 (G dur, af 1782). Violinvirtuosen Willy Burmester har med biträde af pianisten Otto Voss gifvit tre konserter och en 4:e till förmån för efterlevande till de 20 omkomne vid den stora eldsvådan vid Kongens gade. Den 19 gafs konsert af pianisten Fridtjof Backer-Gröndahl, biträdd af sångerskan fru Elma Hornemann från Köpenhamn, fröken Tyra Bentsen, och Nationalteaterns orkester. Konsertgifvaren spelade bl. a. Beethovens ess dur-konsert och Chopins B moll-Scherzo samt egna kompositioner: Tre klaverstycker, op. 1 (Danse fantastique, Aftenstämning, Ungdom). D. 21 gaf Holters körförening konsert med barytonisten F. Saabye som solist. Programmet upptog bl. a. två af Aug. Södermans blandade körer ur "Idyll och Epigram". D. 23 uppträdde "Delsbostintan" (fru Ida Gavell-Blumenthal) i bröderna Hals lokal med en "bygdemåls-soaré". Dagen därpå gafs en "romansaften" af Cally Monrad Reimers, biträdd af hr Karl Nissen. Orkesterforeningen gaf d. 26 konsert med hr Harald Heide som solist, och kapellmästaren Job. Halvorsen vid Nationalteatern som dirigent. Programmet var följande: 1 Tschaikowsky: Symfoni N:5; 2 Sinding: Konsert för violin och orkester; 3. Halvorsen: Rafnabryllaup i Kraakjalund, norsk folkvisa för stråkorkester; 4. a) Sarasate: Romance Andalous; b) Wieniawski: Polonaise, D dur; 5 Wagner: Förspel till "Mästersångarna". Hr Alf. Riefling utförde pianoackompanjemang. D. 29 gafs första konserten af fru Aino Achté i Turnforeningens festsal, med hr Backer-Lunde såsom ackompanjör. Äfven här firade den berömda sångerskan en stor triumf. Till jämförelse med förhållandena i Stockholm må nämnas att biljettprisen till konserten voro resp. 5, 4 och 3 kronor.

Helsingfors Sept. 11—Okt. 1. Af de större teatrarne har endast den finska gifvit någon pjäs med musik. Sällskapet på Brunnhusteatern har fortsatt med uppförande af "Den sköna Galathea", dansnummer samt Offenbachs "Förlofning vid lyktsken" och "En soaré i Kåkbrinken". Efter den 15 sept. begaf sig sällskapet på en turné i landsorten, börjande i Åbo

Den 12—17 gafs tre konserter af fru Aino Achté, som därpå gaf en kyrko-konsert i Nya kyrkan. Den utmärkta sångerskan blef af sina landsmän entusiastiskt hyllad. Filharmoniska sällskapets populära konserter började 1 okt. i societetshuset under hr Rob. Kajanus' ledning med inhemskt program.

Fru Aino Achté har donerat 1,000 mark till sångsällskapet "Suomen Laulu" och 2,000 mark till Helsingfors' klockare- och organistskola för bildande af en stipendiefond.

Sällskapet *M. M.* sammanträdde d. 18 sept. till sitt första höstmöte. Vid mötet valdes till sångkörens dirigent för detta sångår öfverstelöjtnant A. R. G. Stenius, sedan hr Cerl von Knorring ovillkorligen afsagt sig återval. Sällskapets ordförande, dr O. Aschan, frambar till den afgångne dirigenten körens tacksamhet för det uppofrånne arbete hr von Knorring nedlagt för kören.

Köpenhamn Sept. 12—30. Kgl. Teatern har under denna tid af pjäser med musik haft på spellistan. "Faust", "Bajader", "Prinsessen paa aerten", "Aida", "Liden Kirsten", "Drott og marsk", samt baletterna "Fiskeren og hans brud" och "Sylfiden". I Tivolis konsertsalong har frök. Yvonne de Tréville ånyo konserterat med biträde af Joachim Andersens orkester. Här har "den italienska operan", Signorina Delma med sällskap, gifvit föreställningar bestående af konsertnummer ur Puccinis "La Tosca", ur "Cavalleria", "Pajazzo" och "Faust". Konserterna ha ännu ej kommit i farten härstädes.

Från andra land.

Berlin. Galaföreställningen å k. operan vid invigningen af Wagner-monumentet upptager "Mästersångarna" med alldeles ny iscensättning och de förnämsta tyska artister inom arten: Ernst Krauss sjunger Walters roll, Bertram blir Hans Sachs, Beckmessers roll utföres af Nebe, Davids af Lieban, Evas af Emma Destion, och Rich. Strauss dirigerar. Det blir tydligen en mönsterföreställning. I sammanhang med aftäckandet af Richard-Wagner-monumentet i Berlin har det varit meningen att hålla en internationell musik-kongress, till hvilken inbjudningar hafva sändts öfver hela världen, och till deltagande i kongressen hafva bortåt ett tusen anmälningar inkommit.

Då emellertid en viss tveksamhet uppstått inom Tysklands i dubbel bemärkelse tongifvande kretsar, har kongressen, som var ämnad att hållas d. 30 sept.—5 okt. blifvit inställd. Man hade hoppats, att familjen Wagner efter detta beslut ej skulle uraktlåta infinna sig vid aftäckningsfestligheter-na. Det har nämligen anmärkts, att

kongressen ej skulle varit tillräckligt pietetsfull mot tyskhetens oförtrutne förkämpe inom konsten. Emellertid lär nu Wagners närmaste icke komma att närvara vid aftäckningen.

Storhertigen af Oldenburg ämnar i sin residensstad Oldenburg instifta en akademi för tonkonst, som kommer att ledas af hr Willy Burmester. Den berömda violinisten har under några dagar varit inbjuden som furstens gäst på slottet Lensalm. Härunder ackompanjerade storhertiginnan konstnären till några nummer.

En ny operett "Der Toreador" med musik af Goan Caryll och Lyonel Munckton har uppförts med framgång i Wien.

Grefve Géza Zichy, den enarmade pianisten och tonsättaren, har komponerat en ny opera "Nemo", som under loppet af säsongen skall uppföras i Budapest.

Ny sång för Adelina Patti. Engelska tidningar meddela att Adelina Patti-Cederström under sin kommande afskedsturné genom Amerika, hvilken tar sin början i New York den 2 november, skall sjunga en ny sång, kallad "Her Last Farewell". Ord och musik äro af Georg Harris.

Programmet upptager dessutom arian ur "Linda", Arditis valssång, Elisabeths bön ur "Tannhäuser" och — naturligtvis — divans paradnummer: "Sommarens sista ros" och "Home, sweet Home".

Operajubileer. I Wien har i dagarna "Hugenotterna" upplefvat sin 500:e föreställning och "Fidelio" sin 300:e.

"Trojanerna" af Hector Berlioz. Dir. Otto Neitzel i Köln, en i Tyskland högt aktad tonkonstnär och musikskriftställare, säges vara sysselsatt med att omarbete Berlioz' stora opera "Trojanerna", som förut ej lämpat sig till uppförande vid en aftons föreställning, i syfte att göra det berömda arbetet lämpligt för dylikt ändamål.

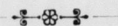
Neue Zeitschrift für Musik, den i Leipzig utkommande af Schumann grundade musiktidskriften, kommer från och med 1 oktober att redigeras af dr Arnold Schering. I redaktionen inträder som svensk korrespondent tonsättaren W. Peterson-Berger.

I Petersburg-konservatoriet börjar d. 14 okt. "ryska operan" sin andra vintersäsong. Här gifvas endast ryska operor, medan hofteatern (Maria-teatern) företrädesvis kultiverar utländsk repertoar.

Dödsfall.

Hedelin, Harald, pianist, född 1873 i Göteborg, afled hastigt under början af september på slottet La Tour i Frankrike, där han vistades såsom gäst. Efter att ha idkat musikstudier i födelsestaden sedan sitt 17 år uppehöll han sig 1896—97 i Berlin, där han hufvudsakligen idkade pianospel med den berömda Ferruccio Busoni såsom lärare. Han uppehöll sig sedan tre år i Göteborg, flitigt studerande och gifvande lektioner samt medverkande vid konserter. Redan för tio år sedan omtalades i Sv. M. T. herr Hedelin såsom pianist deltagande vid konserter i Göteborg. År 1900 erhöill han ett mecenatstipendium och begaf sig för ytterligare musikstudier till Paris, där han studerade pianospel för Santiago di Riera och Moszkowski samt teori för Savard. Hr Hedelin säges äfven varit begåfvad som tonsättare. Så hade han skrivit en symfoni, som berömmes af dem som fått göra bekantskap med den; ur en hans violinkvartett har utgifvits en "Polacca", och han hade äfven planlagt en opera.

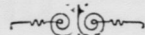
Kirchner, Theodor, högt ansedd tysk tonsättare, f. den 10 dec. 1821 i Neukirchen, afled under senare hälften af september i Hamburg. I nästa nummer skall en något utförligare nekrolog öfver honom meddelas (se biografi med porträtt af K. i Sv. M. T. 1902 n:o 13).

Hvarjehanda.

"Sir Edward". Edward Elgar, den engelska komponisten (född 1857), kallas ofta för "Sir Edward", och man frågade honom hur det kom sig. Komponisten berättade då leende, att det stod i sammanhang med en händelse från hans ungdom. Då han från födelsestaden Broadheath kom till Worcester för att gå i skola, frågade honom läraren: "Hvad heter du?" "Edward Elgar" svarade han. Helt förargad utbrast då läraren: "Du skall säga Sir! Alltså, hvad heter du?" Och helt förlägen svarade då gossen: "Sir Edward Elgar!" Sedan den tiden kallade honom kamrater och vänner på skämt "Sir Edward."

Sammet. Kompositören Vaucorbeil hade en sådan afsky för sammet — han var mycket nervös — så att han icke en gång uthärdade att höra ordet nämnas. Talade man i hans närhet om att någon hade en "sammetstäm-ma", blef han som en retad tiger.

Rättelse.

I föregående nummer sid. 100, spalt 3, rad 1 ofvanifr. står Eterno, läs E eterno; rad 10 står Appera, läs: Appena.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 23:dje årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1903 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Vallingatan 11, 2 tr., i bok- och musikhandeln*, å posten och tidningskontor. 1 landsorten prenumereras bäst å posten.

N:o 1 innehåller porträtt af *F. A. Frieberg* och *Arvid Ödmann* (såsom *Johan af Leyden* i »Profeten»); N:o 2 porträtt af *Paula Lindberg*, f. *Frödin*, och *Anna Pettersson Norrie*; N:o 3 *Saint-Saëns*; N:o 4 *Aina Mannerheim*, *Robert Planquette*; N:o 5 *Gust. Henrikson*, *Leon. Borwick*; N:o 6 *Maikki Järnefelt*; N:o 7 *Ida Ekman*. N:o 8 *Yvonne de Treville*; N:o 9 *Wilh. Herold*; *Gust. Charpentier*; N:o 10 *Wilh. Peterson-Berger*; N:o 11 *Wilhelmina Strandberg*, *Salomon Smith*, *Marie Hall*; N:o 12 *Emil Sjögren*, *Rich. Henneberg*; N:o 13 *Willy Burmester*, *Bjarne Thorstensson*.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifrandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr. samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarolle*. *Marzuka*, *Canzonetta*, *Nenia* — af *Frans J. Huss*. Pris 1 kr.

Kurs i plastik samt undervisning i sång

efter den italienska sångmetoden i förening med instuderande af roller, med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

SIGNE HEBBE,
Sturegatan 24, Stockholm.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, översatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Haft. 3 kr., i pappband 3:50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkliga är».

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepot för *Blüthners* och *Rönisehs* världsberömda Flyglar och Pianinos.

INNEHÅLL.

August Meissner † (med porträtt) — Dagmar Walle-Hansen (med porträtt) — Hur skall man lära musik? Tankar af en praktisk pedagog. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — *Pindaros* och *Teoxenos*. Dikt af August von Platen. Öfers. af Anteros. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Rättelse. — Annonser.